

COURANT.

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Een dagorde is ten slotte bijna met algemeene stemmen aangenomen, waarin de kamer het gedrag der gevolmagtigden na de gegeven inlichtingen, ten volle goedkeurt, in de hoop dat de regering hare nationale politiek zal blijven voortzetten. In deze zitting is lezing gedaan van de nota van den 16den April (in ons laatste nummer reeds besproken). Die nota was echter slechts het gevolg van eene vroegere nota, door de Sardijnische gevolmagtigden den 27sten Maart aan lord *Clarendon* en graaf *Walewski* overhandigd. Deze laatste nota had bepaaldelijk alleen betrekking op den toestand van den Roemeinschen staat. Sinds 1845 gaat die, zoo herinnert de nota, gebukt onder voortdurenden staat van beleg en onder de krijgswetten, gevolgen der bezetting door Oostenrijk. Toch kan die bezetting, hoezeer zij Midden-Italië geheel onder beheer brengt van Oostenrijk, niet ophouden, dan wanneer de invendig op

litieke toestand van de legatiën is veranderd. Die gewesten gevoelden reeds al den druk van het geestelijk beheer vóór de groote Fransche omwenteling, zoodat zij de Fransche troepen met vreugde hun verlossing zagen aanbrengen. Het organise-rend genie van *Napoleon I* had door invoering der Fransche wetten en staatsregeling de welvaart en beschaving dier streken bevestigd; dat bestuur blijft er dan ook steeds in dank-bare herinnering. Door het congres van Weenen werden slechts noode de legatiën onder het beheer van den Paus terugge-bragt; na den slag van Waterloo werd echter tot die herenei-ging besloten. Het Pauselijk bewind stoorde zich niet in 't minst aan de eischen van den nieuweren tijd. De legatiën waren daardoor het tooneel van drie groote omwentelingen, die alleen door buitenlandsche magt konden bedwongen worden. Zoolw aan de tweede als aan de derde interventie nam Frank-rijk deel; en bij beide gelegenheden drong het op hervormingen in den Romeinschen staat aan, in 1831 door een bekend memo-randum, in 1849 door den bekenden brief van *Napoleon* aan kolonel *Ney*. Ook de tegenwoordige Paus had gedurende zijn verblijf te Imola de behoefte der hervormingen ingezien, her-vormingen, die zoo weinig vruchten droegen!

Van alle kanten is dus de noodzakelijkheid der hervormingen in den Pauselijken Staat erkend. Rome evenwel zal door alle mogelijke middelen het behoud van het oude voorstaan. En toch is aan geene bevrediging van Italië en vertrouwen op zijne eigene krachten, te rekenen, dan wanneer die hervormingen worden ingevoerd. De nota stelt daartoe voor, de afscheiding van de legatiën van Rome, om die gewesten te stellen onder een burgerlijk gouverneur, door den Paus te benoemen; de legatiën zouden hare eigene wetten, geregtshoven, financiën en troepen hebben. De diplomatieke en godsdienstige aangele-genheden blijven geheel door het hof van Rome geregeld. De *Code Napoleon* zou gewijzigd worden ingevoerd. De gouver-neur zou met eigen ministers en een raad van staten bewind voeren, die werden gekozen door den gouverneur. De legatiën zouden voor een deel dragen in de kosten van de uitgaven van het hof van Rome en in de nationale Romeinsche schuld. — De bezetting van den Romeinschen staat zou eerst dienen op te houden, als dit nieuwe stelsel was ingevoerd, onder toe-zigt van een bepaald daartoe door de mogendheden gekozen commissaris.

— Uit Voltri, eene kleine haven voor den scheepsbouw, welke met Genua door een spoorweg is verbonden, zoude dezer dagen een vaartuig naar Buenos-Ayres vertrekken. De over-heid van Genua koesterde verdenkingen omtrent de passagiers die wilden emigreren. Bij de laatste ligting waren zeventien personen nalatig gebleven zich aan te geven, en de politie meende goeden grond te hebben om te gelooven dat zij met het bewuste schip wilden vertrekken. Een onderzoek aan boord werd dus ingesteld, doch alles werd in orde bevonden. De zeventien passagiers waren niet de personen die men zocht. Alleen hadden zij niet dat avontuurlijke voorkomen, eigen aan mannen die hunne fortuin in een ander werelddeel gaan zoeken. Den volgende dag ging het schip onder zeil, doch de overheid had een stoomvaartuig belast het in het oog te houden, hetwelk dit gevolg had, dat eene sloep, welke de zeventien nalatige dienstplichtigen aan boord moest brengen, ten einde deze hunne vrienden en bloedverwanten, die bij het vertrek van het schip figureerden, zouden kunnen vervangen, verplicht was naar den wal terug te keeren. De gezagvoerder van het schip haastte zich alle zeilen bij te zetten, zonder op de stoomboot te wachten, en hij neemt aldus eenige land-verhuizers mede, die niet scheep waren gegaan voor zulk eene lange reis.

SPANJE.

De Cortès gaan voort met het afkeurenswaardige werk der beperking van de drukpers-vrijheid. Nadat de onderteekening van alle couranten-artikelen reeds verplichtend gemaakt was, is op nieuw besloten tot invoering der préventive censuur van alle polemieken, zoo als het heet, het kerkelijk dogma betreft. Te gevaarlijker voor de drukpers is zoodanige bepaling in Spanje, omdat vooral daár met geene mogelijkheid te bepalen is, waar dat dogma eigenlijk begint en waar het eindigt. Overigens duren de geruchten voort nopens eene wijziging van het ministerie, en bepaaldelijk nopens eene aftreding van den minister van financiën en van buitenlandsche zaken.

DUITSCHLAND.

De pogingen die er van onderscheidene zijden bij den Kon-ing van Pruisen zijn aangewend om de door de beide kamers aangenomene gemeentewet voor de Rijnprovinciën niet met zijne goedkeuring te bekrachtigen, schijnen schipbreuk te zul-len lijden. Immers wordt uit Berlijn van den 12den geschre-ven, dat de Koning, ten einde eene ministeriele crisis te voorkomen, zijne sanctie aan het ontwerp niet zal onthouden. — Prinses *Marianne der Nederlanden* is te Bonn aangeko-men, ter viering van den 19den verjaardag van haren zoon prins *Albrecht van Pruisen*, die aan de hoogeschool te Bonn zijne studien volbrengt.

— De tweede kamer van Beieren heeft, in weêrwil der krachtige redevoeringen van den minister-president en van den minister van oorlog, de begroting voor het departement van oorlog, zoo als zij door de regering was ingediend, ver-worpen, en de door de commissie voorgestelde begroting aan-genomen, bij welke laatste ongeveer 14 miljoen gulden is bezuinigd.

Na de categorische verklaringen van het ministerie zal het zich bezwaarlijk deze korting laten welgevalen, die echter in verband staat met de nieuwe militaire organisatie van den Bond. Uit deze zaak kan een conflict ontstaan, dat nog al omvangrijk kan worden en de tusschenkomst der bondsverga-dering noodig maken.

— Eene bemiddelde dame in Hannover had in haar testa-ment bevolen, haar stoffelijk overschot niet te begraven, maar te verbranden en de asch in een urn volgens het gewone ge-bruik op het kerkhof te begraven. De overheden weigerden echter de toestemming tot de uitvoering dezer wilsbeschikking. Overigens moeten in Hannover zich reeds honderden personen verbonden hebben om de begrafenissen op die wijze te doen plaats hebben.

— Prins *Oscar*, tweede zoon van den Koning van Zweden, is den 12den uit Lubeck te Hamburg aangekomen en heeft terstond de reis naar Parijs voortgezet. De Koningin-weduwe vergezelt hem niet, zooals vroeger was opgegeven.

— In de laatste dagen vond te Weenen een ministerraad plaats, welke ook de Keizer bijwoonde en die in zoverre van groot gewigt was, dat al de leden eenstemmig verklaarden, dat onder de tegenwoordige omstandigheden het aankweken van het verbond met Frankrijk tot een hoofdbeginsel der bui-tenl. staatkunde van Oostenrijk moest gemaakt worden. Daaruit laat zich dus ook verklaren, dat Oostenrijk met Frankrijk heeft kunnen zamen-gaan, om den Paus op de noodzakelijke hervormingen in zijn bestuur opmerkzaam te maken.

— De berichten welke men van alle zijden nopens den stand van het graangewas ontvangt, luiden zeer gunstig. Dit is mede met het koolzaad en de ootboomen het geval.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN, 13 Mei.

De Parlements-zittingen zijn verdaagd tot den 19den Mei. De minister *Wood* heeft in de laatste zitting medegedeeld, dat de inscheping der Engelsche troepen in de Krim begonnen is, en dat reeds 14 dagen geleden een gedeelte derzelfde ver-trokken is; dat niet stellig bepaald kan worden, wanneer de Krim geheel ontruimd zal zijn; maar dat de groote massa van het leger zeker in het begin van December hier te lande terug-gekomen zal wezen.

Lord *Palmerston* heeft medegedeeld, dat het totale verlies, door het Engelsche leger in den jongsten oorlog geleden, is 22,450 man.

— In eene bijeenkomst, heden gehouden door den kanselier der schatkist met de bankiers alhier, over de nieuwe leening van vijf miljoen, heeft deze staatsambtenaar verklaard, dat de nieuwe leening in al de behoeften der dienst voorziet, met uitzondering van nog twee miljoen, die niet voor het einde des jaars zullen worden aangevraagd.

— De benoeming van den heer van *Creptowitsch* tot ambas-sadeur van Rusland, is officiëel bekend gemaakt.

— De *Morning Post* is beducht voor wanordelijkheden ten gevolge eener door lord *Palmerston* aan den aartsbisschop van *Canterbury* gedane belofte, dat het bevel tot het geven van militaire muziek des Zondags in de parken zal worden ingetrokken.

De *Times* deelt mede, dat Rusland van Engeland ophelde-ringen vraagt betreffende het traktaat van den 15den April.

— Naar men verneemt, is eene der divisien van de nieuw gebouwde flotille van kanonneerschepen in haar geheel verkocht aan de Oost-Indische-Compagnie, en bestemd om de zeeroovers in de Chinesche wateren te bestrijden, onder bestuur van sir

H. Keppell, welke tot onder-bevelhebber van de zeemagt in O.-Indië benoemd is.

Reeds lang was er bij de Engelsche regering op aangedron-gen, om, op het voorbeeld van Nederland, zich de betege-ling der zeeroovers aan te trekken.

— Men spreekt dikwijls van den eerbied dien alle klassen in Engeland voor de wet voeden. De Engelsche dagbladen deelen daarvan een nieuw voorbeeld mede. Lord *Palmerston* kwam den 23sten April aan het station van een spoorweg aan op het oogblik dat de trein vertrekken zou; een beambte, die den minister kende, opende in allerlij het portier en lord *Palmerston* had reeds de voet op de trede van den wagen, waarin ook lord *Granville* gezeten was, toen een politiedienaar hem bij den arm greep, zeggende: »Mylord, de wet verbiedt het." Het is inderdaad in Engeland verboden de wagens in te treden wanneer de trein reeds in beweging is, en lord *Palmerston* moest vier uren aan het station wachten alvorens zijn weg te kunnen voortzetten.

— De raddraaijers in het oproer onder het vreemden-legioen te Plymouth zijn elk met 50 roedeslagen afgestraft geworden. Alles is thans rustig.

— Volgens berichten uit Malta, van den 8sten dezer, heeft daar eene worsteling plaats gehad tusschen het Italiaansche vreemden-legioen aan den eenen kant, en de politie, de En-gelsche troepen en de bevolking aan den anderen kant. Een inspecteur van politie is bij die gelegenheid gedood en een officier der marine gewond. De generaal *Pennefather* heeft onder de Italianen en de Malthezers verscheidene arrestatiën bewerkstelligd.

Den 8sten heeft zich het oproerige legioen in een fort verschanst. De generaal heeft troepen tegen dat fort laten oprukken en schepen met de batterijen naar dien kant ge-wend. Men hoopte, dat de opstandelingen zich spoedig zouden onderwerpen.

— Ingevolge een besluit der regering, is het briefport van en naar alle westelijke deelen van Australië op nieuw ver-minderd. Brieven van een half ons zwaar, betalen voort-aan in Engeland of Australië niet meer dan 6 d. (30 cent). Het nieuwe tarief zal in Engeland den 1sten Julij en in Australië den 1sten October aanstaande in werking treden.

— De tijdingen uit Amerika verzekeren, dat eene onder-schepte briefwisseling van lord *Clarendon* bewijst, dat En-geland 2000 geweren aan het leger van Costa Rica tegen *Walker* geleverd heeft.

FRANKRIJK.

PARIS, 13 Mei.

Nog steeds houdt de algemeene aandacht zich bezig met het verdrag van den 15den April. Sommigen gaan zelfs zoo ver van te beweren, dat het algemeene vredesverdrag van den 30sten Maart ten deele krachteloos wordt gemaakt door deze afzonderlijke overeenkomst, welke veertien dagen later in een zoo geheimzinnig duister gesloten is tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk. Dit gaat wel wat ver, maar zeker is het, dat deze afzonderlijke overeenkomst een opmerkelijk feit is, en dat het niet te verwonderen is, dat Rusland en Pruissen eenigzins ver-bolgen zijn over het volslagen geheim, dat men ten hunnen op-zigte bewaard heeft. Of het waar is, zoo als men verzekert, dat beide deze mogendheden hieromtrent ophelderingen willen vra-gen te Londen en te Parijs, valt voor alsnog niet met zekerheid te zeggen, maar aan den anderen kant meldt men, dat de beide Westersche mogendheden dit verlangen zouden voorkomen, en uit eigen beweging te Petersburg ophelderingen verschap-pen, en wel van wege Frankrijk door tusschenkomst van den generaal *Ney*. Tevens zoude van wege de Koningin *Victoria* door den generaal *Grey* een eigenhandige brief van zijne vorstin aan den Keizer *Alexander II* overgebracht worden, bij welke gelegenheid vermoedelijk dergelijke ophelderingen be-treffende het verdrag van den 15den April zouden gegeven worden. Dat ook aan Pruissen ophelderingen zullen gegeven worden, meldt men nog niet. Zeker is de houding van Oos-tenrijk in deze zaak hoogst zonderling. Men maakt de op-merking, dat Oostenrijk eigenlijk al de mogendheden eenigzins schijnt te wantrouwen en tevens met alle innige overeenkomsten wil aangaan.

— Aan het wetgevend ligchaam is ingediend een wets-ont-werp, ter vervanging van het vroeger ontwerp, volgens het-welk 140,000 man der ligting van 1856 onder de wapenen worden geroepen. Volgens het nieuwe ontwerp, zullen slechts 100,000 man in dienst worden gesteld.

— De Keizerin is gisteren voor het eerst na hare verlossing uitgereden, in gezelschap van den Keizer. Zij heeft zich on-strecks twee uren, gezeten in eene opene calèche, opgehouden in het Bosch van Boulogne.

— De heer *Granier de Cassagnac*, hoofdredacteur van den *Constitutionnel*, heeft van den Keizer van Oostenrijk, als erken-ning zijner verdiensten jegens de zaak der orde en het Oosten-rijksch-Fransch verbond, het kommandeurskruis der Frans-Joseph-orde ontvangen.

— Er worden hier pleiziertenten naar Petersburg georgani-seerd. De kosten voor de heen- en terugreis beloopten 125 francs.

— Te Saint-Etienne en ook elders hebben huis-zoekingen en arrestatiën plaats gehad, die in verband staan met de geheime genootschappen.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Mei.

Vele Fransche dagbladen hebben verslag gegeven van het verhandelde in de zitting der kamer, in welke de minister van buitenlandsche zaken heeft verklaard, dat de vrijheid der drukpers hier te lande zou blijven gehandhaafd. Volgens die dagbladen zou de minister hebben verklaard, dat in geen geval de wet op de drukpers zou worden gewijzigd. De regering acht het noodig, om, door middel van het officiële dagblad, op te komen tegen deze mededeeling, onder verklaring, dat het kabinet nooit eene wijziging van de *Constitutie* zal voordragen. Daarbij leest men in het regeringsblad het navolgende:

»Het kabinet heeft zich niet behoeven te verklaren omtrent de bedoelingen van het ministerie betreffende de wetten, waar-bij de drukpers-aangelegenheden worden geregeld. Was dat punt ter sprake gebracht, dan zou het slechts te antwoorden hebben gehad, dat het zich, binnen de constitutionele bevoegd-heid, geheele vrijheid van handelen voorbeield, om, zoodra het achte dat de tijd daartoe was aangebroken, aan de kamers die wijzigingen, welke het noodig zou oordeelen, in de wet-geving op de drukpers voor te stellen.»

Reeds wordt door een der hier te lande uitkomende dag-bladen, altijd evenwel onder het noodige voorbehoud, ver-zekerd, dat de Belgische gezant te Parijs eene nota heeft ge-zonden aan de Fransche regering, waarin wordt te kennen gegeven, dat men in België meent, dat de wet op de druk-pers voldoende is tot het weren van misbruiken; — dat even-wel omtrent deze aangelegenheid het oordeel der Fransche regering verschillend kan zijn en deze alzoo wordt uitgenoodigd, om die punten op te geven, welke, naar hare meening, een onderwerp van nader onderzoek behooren uit te maken.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 13 Mei.

Bij kon. besluit van den 10den dezer, zijn benoemd tot ridders der orde van den Ned. Leeuw, de heeren *J. C. Eijssell*, referendaris bij het ministerie van binnenlandsche zaken, en *W. Hester*, dirigend officier van gezondheid der 2de klasse in Ned. Indië, thans met verlof hier te lande.

— Heden hebben de vergaderingen van de Evangelisch-Luther-se synode, onder het voorzitterschap van ds. *Zimmerman*, een aanvang genomen.

— Het is zeker, dat de aarts-hertog *Ferdinand Max*, broeder des Keizers van Oostenrijk, die thans te Parijs is aange-komen, ook een bezoek zal brengen aan het Nederlandsche hof. Hij denkt op den 1den Junij te 's Gravenhage aan te komen.

— De arrondissements-regtbank te Rotterdam heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *D. B. Adrian*; den beklaagde, bij een zeer uitgebreid vonnis, niet schuldig verklaard aan hoon of laster tegen den secretaris-generaal van het departement van justitie, maar hem schuldig verklaard aan eenvoudige beleedi-ging en hem te dier zake veroordeeld in eene geldboete van f 100. Men verneemt dat de veroordeelde van dat vonnis in hooger beroep zal komen.

AMSTERDAM, 14 Mei.

Gisteren had wederom eene gewone vergadering plaats der letterk. afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen.

De heer *Delprat* heeft verslag uitgebracht namens de com-missie tot beoordeeling der stukken ingekomen op de prijs-vraag van het legaat van wijlen jhr. *Hoeufft*. De conclusie strekt om aan twee van de zeven stukken, zijnde die ge-titeld *Musea Invocatio* en *Lycidas et Corido*, ieder een

tweeden prijs, zijnde eervolle melding en f 50, toe te kennen. De schrijvers zullen uitgenoodigd worden verlof te geven tot het openen der naambriefjes. Tevens wordt bepaald, dat het bureau der letterk. afdeeling voortaan het beheer over dat le-gaat zal voeren. De conclusie werd daarna goedgekeurd.

De heer *Delprat* heeft daarna verslag uitgebracht op het voor-stel van den heer *Bake* om een adres aan de hooge Regering te rigten nopens het voorwaardelijk of onvoorwaardelijk toelaten van jongelieden op de akademieën. Hoewel het voorwaar-delijk toelaten der jongelieden op de akademieën goed-keurende, en de beginselen waarop het voorstel berust, kan de commissie echter hare goedkeuring niet hechten aan het vroe-gere staats-examen. Zij verlangt een examen ingerigt met het oog op den werkkring door den kweekeling in te treden, af-genomen door den persoon of personen onder welke het opzigt tot nu heeft plaats gehad, alvorens dat hij de inrigting ver-laat om zich aan eene der akademieën te vestigen. Zij conclu-deerde daarom dat de akademie hare meening thans openbaar make, en indien zij later op meer geschikten tijd mogt beslu-ten een adres in te dienen, dit dan geschiede op de grond-slagen door haar aangegeven. Na eenige discussie wordt be-paald, dat het stuk in de verslagen en mededeelingen zal worden opgenomen, nadat vooraf de conclusie is goedgekeurd.

HAARLEM, 14 Mei.

Bij de herstemming ter verkiezing van een lid der prov. staten van Noord-Holland, in het district Haarlem, tot vervulling der vacature die ontstaan is doordien jhr. *M. Salvador*, krachtens regterlijke veroordeeling, de bevoegdheid om lid dier vergadering te zijn heeft verloren, zijn ingebracht 676 stem-biljetten, waarvan 35 van onwaarde zijn verklaard. Op den heer *W. J. C. van Waterschoot van der Gracht* zijn 324, op jhr. *M. Salvador* 313 st. uitgebracht; weshalve de heer v. *Waterschoot v. d. Gracht* is verkozen.

Opmerkelijk is het, dat bij de op denzelfden dag gehoudene verkiezing van drie leden der provinciale staten, ter voorzie-nig in de vacatures door gewone aftreding ontstaan, de heer van *Waterschoot v. d. Gracht* mede is benoemd, en wel met 429 van de 676 ingebragte stembriefjes.

— Door de boekverkoopers-vereeniging alhier is besloten tot het houden eener typografische tentoonstelling, bij gelegenheid van de onthulling van het standbeeld van *Lourens Coster*, op den 16den Julij a.s. De commissie uit die vereeniging, bestaande uit de heeren *A. C. Kruseman*, *Vt. Loosjes* en mr. *Joh. Enschedé, Jr.*, noodigt dien ten gevolge allen, die met het ty-pografische vak in betrekking staan, uit, bijdragen voor die tentoonstelling te leveren. Van stadswege is een geschikt lokaal en door de hoofdc commissie tot regeling der feestviering eene zekere som ter harer beschikking gesteld. In de eerste plaats vraagt de commissie, ter verkrijging van een historisch over-zigt, al zulke drukproeven (incunabelen) uit den vroegsten tijd, die getuigen van het drukken door *Coster* en zijne onmid-dellijke navolgers hier te lande; 2) de meest uitstekende voort-brengselen van lateren tijd, als voorbeelden van ontwikkeling; 3) eene verzameling van vaderlandsche drukproeven van den tegenwoordigen tijd. Eindelijk stelt de commissie de tentoon-stelling open voor de inzenders van typografische werktuigen, materialen en alles, wat tot het fabriekmatige der boekdruk-kerij behoort.

's HERTOGENBOSCH, 10 Mei.

Het monument, dat ter eere van wijlen den admiraal *J. C. Rijk*, door zijne vrienden op de begraafplaats bij 's Gravenhage zal worden opgericht, is door onzen stadgenoot, den beeldhou-wer *Frans Donkers Reinhold H.z.*, voltooid en in zijne ateliers ter bezigtiging gesteld. Zij die reeds in de gelegenheid zijn geweest het te zien en met grond over dergelijk werk kunnen oordeelen zijn overtuigd, dat het borstbeeld des admiraals, in wit marmar gehouwen, goed van gelijkenis en meesterlijk in uitvoering is.

ZWOLLE, 13 Mei.

De heer *J. G. van Gendt*, hoofd-ingenieur van den wa-terstaat in deze provincie, is tegen den 1sten Julij eerst-komende in die betrekking overgeplaatst naar Noord-Holland, terwijl de heer *N. J. van der Lee*, thans ingenieur te De-venter, van dien dag af met de waarneming der betrekking van hoofd-ingenieur in Overijssel is belast.

LEEUWARDEN, 14 Mei.

Bij de verkiezing van leden van de provinciale staten van Friesland in het kiesdistrict Leeuwarden, zijn uitgebracht 485 geldige stemmen. Gekozen: de heeren mr. *C. J. van der Veen* met 429, *M. Manger Cats* met 334, mr. *J. W. Tromp* met 322 en jhr. *E. D. van Beijma* met 310 stemmen. Herstemming tusschen de heeren mr. *J. H. Albarda*, die 220, en *H. Klugkist Hesse*, die 200 stemmen bekwaam. Mr. *J. van der Veen* erlangde 170, en jhr. mr. *S. W. H. A. van Beijma* the *Kingma* 136 stemmen.

In het kiesdistrict *Franeke* zijn 545 geldige stemmen uit-gebracht. Gekozen: de heeren *J. Kingma*, met 501, *H. B. Klaasesz*, met 425 en *J. van Loon*, *J.z.*, met 312 stemmen. Herstemming tusschen de heeren mr. *J. Albarda*, *C.z.*, die 260, *J. F. Tainhout*, die 243, *D. Feikema*, die 233, en *L. Britzel*, die 179 stemmen bekwaam.

GRONINGEN, 15 Mei.

Gisteren heeft in de verschillende hoofdkiesdistricten de opening der stembriefjes plaats gehad, ter verkiezing van leden van de provinciële staten, en is daaruit gebleken, dat de stemming de volgende uitkomsten heeft opgeleverd.

In het kiesdistrict *Groningen* hebben van de 1096 kiezers (en niet 1744, zooals bij verandering in ons vorig nummer is gemeld) slechts 321 personen aan de verkiezing deelgenomen. Door deze zijn uitgebracht op de heeren *J. W. C. baron van Ittersum* 259, mr. *L. B. Lohman* 257, mr. *W. de Sitter* 235 en *J. Homan* 202 stemmen. Die aftredende leden zijn alzoo allen met volstrekte meerderheid van stemmen weder ingeko-zen. Verder zijn nog uitgebracht op den heer mr. *O. Q. I. J. van Swinderen* 138 stemmen, mr. *J. H. Geertsema* C. Z. 10, jhr. mr. *M. Backer* 9, mr. *A. Modderman* 7, mr. *A. Oudemans* 4, en mr. *H. Edelink* en *J. T. L. Doornbosch* ieder 3; de overige 32 stemmen waren over 27 verschillende personen verdeeld.

In het kiesdistrict *Hoogezand* is het aftredend lid, de heer *J. J. Veltman*, te Noordlijk, met genoegzaam algemeene stemmen op nieuw tot lid der provinciale staten herkozen. Van de 142 uitgebragte stemmen heeft genoemde 139 stemmen op zich verenigd. De overige 3 waren over drie personen verdeeld.

In het kiesdistrict *Zuidhorn* hebben van de 637 kiezers ook slechts een klein getal namelijk 192 aan hunnen burger-pligt voldaan. Van de ingekomene briefjes waren 12 van onwaarde; de volstrekte meerderheid was alzoo 91. De stemmen waren uitgebracht als volgt: op de heeren mr. *H. P. Wichers* 118, jhr. mr. *R. A. Quintus* 110 stemmen, welke beide dus als leden der provinciale staten zijn her-kozen. Herstemming tusschen de heeren jhr. mr. *R. A. M. de Marees* van Swinderen, aftredend lid, die 75, en *B. Havinga*, te Grootegast, die 45 stemmen verkreeg. De overige stemmen waren uitgebracht op de heeren mr. *J. Leuringh* 33, *J. K. de Waard* 28, jhr. *E. de Wendt Alberda van Ekenstein* 22, mr. *A. Gelderman* 14 en op eene menigte anderen een minder aantal.

In het kiesdistrict *Onderdendam* zijn ingekomen 484 stem-briefjes, waarbij 2 van onwaarde, zoodat de volstrekte meer-derheid 242 bedroeg. Bij de opening dezer stembriefjes is gebleken, dat de heer *H. Wierda*, te Winsum, 274 stemmen op zich had verenigd, zoodat deze tot lid der provinciale staten is benoemd. Verder werden uitgebracht op de heeren *W. L. Dijkhuis*, te Vierhuizen, 218 stemmen; *J. van der Helm*, te Urum, 195; *H. K. Welt*, te Usquert, 194; *H. Wil-lemssen*, te Warffum, 180; dr. *L. T. Schleurholst*, te Bedum, 140, en *C. Reinders*, te Noord-Polder (Warffum), 79 stemmen; terwijl de overige stemmen op 47 verschillende personen waren verdeeld. Er zal alzoo nog eene herstemming moeten plaats hebben tusschen de heeren *W. L. Dijkhuis*, *H. K. Welt* (aftredende leden), *J. van der Helm*, te Urum, en *H. Willemsen*, te Warffum.

In het kiesdistrict *Appingedam*, waar het getal kiezers 1294 bedroeg, zijn 485 stemmen uitgebracht, als: van de 144 van Appingedam 65, van de 141 van Delfzijl 89, van de 195 van Slochteren 55, van de 132 van Bierum 80, van de 173 van Ten Boer 40, van de 103 van Loppersum 27, van de 71 van Stedum 11, van de 127 van 't Zandt 52, van de 124 van Uithuizermeeden 20, van de 84 van Termenten en Wagenbor-gen 46. Onder deze waren 5 briefjes van onwaarde, zoodat de volstrekte meerderheid was 241.

Hiervan zijn uitgebracht op de aftredende leden *H. H. de Haan* 425 stemmen, mr. *L. J. Vos* 419, *J. J. Borst* 313 en *T. K. Land* 196, zoodat de drie eersten met volstrekte meer-derheid zijn herkozen. Tusschen het aftredende lid *T. K. Land* en mr. *E. van Loon*, op wien waren uitgebracht 124

stemmen, zal er eene herstemming moeten plaats hebben. Voorts hadden stemmen bekomen: dr. R. A. BENTHEM REDDINGUS 74, mr. J. V. C. WICHERS 66, G. M. DOORNBOS 54, M. J. HOPMA 36, E. E. CLEVERINGA 26, KAPPEIJNE VAN DE COPPELLO 11, N. T. WILDEMAN 10, terwijl de overige verdeeld waren.

In het kiesdistrict *Winschoten* werden 374 stemmen uitgebragt; hiervan waren 4 van onwaarde. De volstreckte meerderheid was alzoo 186. Hiervan bekwamen C. J. ONNES, te Beerta, 287; J. H. ROEMELING, te Finsterwolde, 254; jhr. mr. J. D. LEWE QUINTUS, te Winschoten, 196; H. L. BOUMAN, te Meeden, 176; mr. E. STHEEMAN, te Zuidbroek, 159; mr. R. DE SITTER, te Winschoten, 65; mr. E. TINGA, te Zuidbroek, 54; G. H. ADDENS, te Winschoterveen, 36; H. J. MEIJER, te Nieuw Beerta, 33; H. N. ADDENS, te Bellingwolde, 10; C. GEERTSEMA, te Zuidbroek, 9; A. WAALKENS, te Blijham, 7; T. G. BORGESJUS, 7; F. R. FOLKERS, te Winschoten, 6; mr. W. R. EMMEN, te Winschoten, 5; mr. B. H. VIETOR, te Winschoten, 4; E. E. HAMSTER, te Nieuwolda, 4; G. B. HEDDEMA, te Finsterwolde 4; voorts op een aantal personen 3, 2 en 1 stem; in het geheel werden er op 75 verschillende personen stemmen uitgebragt.

De uitslag der stemming is alzoo geweest, dat de heeren ONNES en ROEMELING, aftredende leden, en LEWE QUINTUS, benoemd lid, tot leden van de provinciale staten zijn herkozen, terwijl er eene herstemming moet plaats hebben tusschen den heer BOUMAN, aftredend lid, en mr. E. STHEEMAN, te Zuidbroek.

In het kiesdistrict *Oude Pekela* zijn van de drie aftredende leden met volstreckte meerderheid van stemmen herkozen de heeren K. M. BROUWER, te N. Pekela, en mr. H. J. ENGELKENS, te Wildervank, terwijl eene herstemming moet plaats hebben tusschen het derde aftredend lid, den heer J. G. HEERES, te O. Pekela, die 89 stemmen, en E. TIKTAK, te N. Pekela, die 62 stemmen op zich verenigde.

Voor de vacature, ontstaan door het overlijden van J. H. KUIPER, zijn de meeste stemmen uitgebragt op de heeren A. WAALKENS, landbouwer landbouwer te Blijham, die 70, en P. E. TIDDENS, mede landbouwer te Blijham, die 25 stemmen verkreeg.

Gisteren werd aan de hogeschool alhier tot Doctor in de Regten bevorderd de heer A. E. J. NIJSINGH, van Assen, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales*.

Naar men verneemt, is heden door de regtbank alhier bevel van gevangenneming verleend tegen J. P., arbeider, wonende onder de gemeente Sappemeer, ter zake van het arglistig wegnemen van eene partij ijzeren bouten, behoorende aan eenen te Hoogezand woonachtigen scheepsbouwer.

Ingevolge lastgeving van den heer burgemeester der gemeente Bedum, is op den 12den dezer bij den yehouder G. W. BAZUIN, te *Westerdijkshorn*, afgemaakt eene driejarige melkco, en bij de lijkschouwing, door den veearts der 1ste klasse D. VAN SETTEN JR., te Onderdendam, bevonden, dat genoemd rund in eene erge mate door de besmettelijke longziekte was aangetast.

Op den 14den dezer, des namiddags, had op de *Groninger Punt* de aangekondigde harddraverij plaats. — Zeven onbeleerde paarden namen aan den wedstrijd deel. De prijs werd behaald door het 4jarig zwart-bles ruipaard van J. Bos te Glimmen, bereiden door diens zoon, terwijl de premie werd behaald door eene 4jarige bruine merrie van den heer J. J. VELTMAN, op de Punt, bereiden door G. BRINKA. — Door het bijzonder schoone weder was het aantal toeschouwers groot. Alles liep in de volmaaktste orde af, terwijl na afloop de meesten den avond in gepaste vrolijkheid doorbragten, zonder dat de rust voor een oogenblik werd verstoord. Eindelijk keerden allen meer of minder voldaan huiswaarts, met den wensch dat er telken jare daar ter plaatse eene harddraverij moge worden gehouden.

J. L. Maandag heeft in de kerk der Hervormden te Assen een orgel-concert plaats gehad, gegeven door den heer MEIJER, organist alhier. Een talrijk publiek woonde dat concert bij en mogt zich overtuigen, zoo van de groote bedrevenheid van den heer MEIJER in zijn vak als van de kracht, die het orgel, na zijne vergrooting, bezit.

Noord-Willemsvaart.

In nummer 56 dezer courant hebben wij een artikel opgenomen, waarbij enige bezwaren worden opgesomd, welke volgens den inzender van dat stuk aan de rigting van bovengenoemd kanaal door Assen verbonden zijn.

Hierop worden de volgende teretwijzingen gegeven door een schrijver in de *Prov. Drentsche en Asser Ct.*, die ons de overneming er van verzoekt heeft:

1) Zoo het kanaal door Assen niet op sommige plaatsen de vereischte breedte erlangt, om de zwaai te krijgen, kan men deze zwaai bekomen in de ontworpen kolk bij het geresthof.

2) Bij de rigting door Assen zijn 6 bruggen noodig (in den straatweg bij het huis van den heer mr. J. A. WESTRA, in den Beilerweg, in den Zuideringel, in de Kloosterstraat, Noorder-singel en Rolderweg); bij de rigting ten noorden van Assen 5 (in den weg bijlangs de hoofdvaart, Stegweg, Veenweg, Molenweg en den Rijksweg).

3) Wanneer men enige duizenden ellen noemt, dan is het niet te veel, wanneer men stelt, dat het 5000 of 6000 ellen zal bedragen; 5555 ellen maken nu één uur gaans uit, zoodat de rigting door Assen nagenoeg één uur langer zou zijn dan voorbij Assen, terwijl het verschil inderdaad slechts vier a vijf minuten en hoogstens 500 ellen zal bedragen.

4) Hoeken zijn in het geheel niet noodig, behalve misschien de bestaande hoek in den singelgracht tegenover het huis van den heer VAN LIER; overigens kunnen de krommingen en bogten zoo flauw genomen worden, dat er in het geheel geene hoeken ontstaan en er volstrekt geen meerdere grond behoefte ontgaand te worden.

5) Daar er hoogstens slechts één hoek zal komen, zal het kanaal door de hoeken ook niet minder geschikt worden voor de scheepvaart.

6) De rigting door Assen zal geene meerdere moeilijkheid opleveren, wat de ontteining betreft, dan de rigting voorbij Assen, en zelfs minder, omdat, naar wij vertrouwen, de belanghebbenden bij de rigting door Assen, in hun eigen belang en in het belang der zaak, in het afstaan van het benodigde terrein gemakkelijk zullen zijn, en de rigting door Assen door alle ingezetenen, om de groote verbetering, die de stad daardoor zal ondervinden, gewenscht wordt, uitgezonderd natuurlijk diegene, welke bij de rigting voorbij Assen belang hebben.

7) De rigting door Assen zal, naar wij gelooven, minder aan ontteining kosten dan die voorbij Assen, want bij de eerste rigting zal een groot gedeelte stadgrond worden doorsneden, dien men denkt, dat gratis zal worden afgestaan, terwijl, voor zoo ver het kanaal langs den Beilerweg loopt, men voor het geen grond behoefte te ontteinen, en, voor zoo ver hetzelfde de singelgracht volgt, men niet alleen den vereischten weg heeft, maar ook voor het grootste deel het kanaal zelf.

Papier.

De schaarschheid van lompen voor de vervaardiging van papier heeft in den laatsten tijd veler aandacht getrokken. Het gebrek daaraan heeft reeds belangrijke premien doen uitloven en vele pogingen aanwenden om eene andere grondstof te vinden, waaruit het papier bereid kon worden. Tot nog toe zijn onderscheidene proeven bekend geworden om papier uit plant-aardige zelfstandigheden te maken, maar geene van die proeven is tot heden als volkomen geslaagd te beschouwen en algemeen aangenomen.

Men kan zich een denkbeeld vormen van de ontzettende hoeveelheden papier die jaarlijks verbruikt worden, wanneer men nagaat, welk eene belangrijke industrie de papier-fabricatie steeds is geweest. In de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, bij voorbeeld, bestonden in 1855 750 papierfabrieken, die met 3000 machines werkten en niet minder dan 270 miljoen pond papier jaarlijks leverden. In Engeland wordt het getal papierfabrieken op 800 begroot, die behalve de machines nog 30,000 arbeiders in het werk hebben. In ons eigen klein landje bestonden in 1854, volgens officieel opgaven, 142 papierfabrieken en molens. Voegt men daarbij de ontzettende fabricatie in Frankrijk, België, Duitschland en elders, dan zal men het belang beseffen van de uitvinding van zelfstandigheden ter vervanging van lompen.

In Engeland heeft men allerwegen naar middelen omgezien om in die bestaande behoefte te voorzien. Men heeft daar gewezen op het gewigt van den Indischen archipel in dit opzicht, waar tallooze boomen en planten gevonden worden, waarvan de schors en de vezelen met voordeel, niet alleen vlas en hennep, maar ook de zijde kunnen vervangen.

Wanneer men, zegt de *Indiër*, met het oog hierop en in verband tot het groote gewigt van de papierfabricatie als tak van nijverheid voor ons land, zich de vraag doet: welke landen zouden het best in staat zijn om in het gebrek van papier te voorzien, dan treft ons op nieuw het feit, dat nergens weliger en heerlijker natuur gevonden wordt dan in onze Oost- en West-Indische bezittingen. Ontelbaar zijn daar de boomen en planten, onschatbaar de voordeelen, die men er uit zou kunnen trekken. Wanneer men daar zou willen zoeken om eenig surrogaat voor de lompen te vinden, men zou in de moeijelijkheid van het doen eener keuze vervallen. Alle planten en boomen die de Engelschen zouden willen gebruiken om uit de vezelen eene nieuwe grondstof te bereiden, zijn daar ruimschoots voorhanden en inheemsch.

Moge die wenk niet te vergeefs zijn gegeven!

HER- en AANBESTEDING.

GRONINGEN, 15 Mei. Op Woensdag den 21sten Mei, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Ge-deputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur alhier, bij enkele inschrijving, over de drie onderhouden-jaren in één som, worden herbesteed: Het herstellen en onderhouden van het huis van Arrest met Cijferswoning en verder aanhooren te Appingedam, van af de goedkeuring der aanbesteding tot ultimo December 1858. De bestekken zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen, zullende de aanwijzing in loco plaats hebben den vierden dag vóór de herbesteding, des voormiddags te 10 uur, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur C. BRUNINGS en ingenieur A. L. DE BRUIN KOPS, beide alhier.

Heden had in een der vertrekken van het raadhuys de aanbesteding plaats van: 1) het herstellen van metselwerken aan den walmuur, enz., aan de Westzijde van het Winschoterdiep tusschen den Steen-tijlpoortenboog en den stadwal; inschrijver H. MAAS, volgens tarief; 2) Idem de walmuur, enz., aan de Zuidzijde van het Loopende Diep tusschen de Boteringe- en Kijk-in-'t-Jatsbogen; 4 inschrijvers: 19 pCt. boven het tarief, 3½ pCt. beneden tarief, idem 4½ pCt., en J. W. KUITERT 8½ pCt. beneden tarief; 3) idem de walmuur aan de Noordzijde van de Noorderhaven bij de Haven- en Spinhuisstraat; 6 inschrijvers: 21 pCt. boven tarief, 2½ pCt. beneden tarief, idem 3½ pCt., 4½ pCt., 8½ pCt., en J. W. KUITERT 10½ pCt. beneden tarief.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 4den zijn goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten: van Ossendrecht c. a., op H. G. VAN NOUWELT, predikant te Oisterwijk; en van Calantsoog, op P. A. SWART, kandidaat.

HARDERWIJK, 12 Mei. Uit het vroeger vermelde zetal is door den kerkeraad alhier het navolgend drietal geformeerd: ds. TOORENENBERG, te Barneveld; ds. VERHOEF, te Sluis, en ds. KRAYENBELT, te Overschie, en daarvan tot leeraar beroepen ds. W. KRAYENBELT, te Overschie.

UTRECHT, 10 Mei. Het klassikaal kerkbestuur heeft in zijne vergadering, deze week gehouden, de gemaakte bedenkingen tegen het beroep van ds. BARGER, tot herder en leeraar alhier, opgeheven, en zoo doende de vereischte goedkeuring aan dat collegie verleend.

De kerkeraad der Waalse gemeente alhier heeft tot leeraar beroepen ds. C. BUSKEN HURT, pred. te Haarlem.

Bij de Herv. gemeente te Nieuw- en St. Joosland is tot predikant beroepen ds. W. GOUDA QUINT, te Nieuwvliet.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Wederom blijven wij zonder telegrafische berigten, wat in de laatste dagen telkens aan het onweder toegeschreven wordt.

De telegrafische berigten voor het vorig nummer dezer Courant bestemd en reeds des middags te 5 uur 27 minuten te Amsterdam aangeboden, werden eerst den volgende morgen te 9 uur overgeseind.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 11 Mei, *Wiches* de Vriendenschap, Gothenb.; *Oostervink* Pieter, Edam; — 12 v. d. *Kolk* Dorothea, Banjoew; *Wilphorst* Joan Jacob, Newc.; v. d. *Veer* Mercurius, Harling; *Eikamp* de Welvaart, Muiden; — 12 van *Eijk* Menkman Koning Willem II, Banjoew.

TEXEL 12 Mei, *Loman* Zeldenrust, Newcastle; *Pluin* Stad Almelo, Sunderland.

VLISSINGEN 11 Mei, *Fenenga* Drie Gebroeders, Koningsb.

COWES 10 Mei, *Notice* Batavier, Callao.

LIVERPOOL 8 Mei, v. d. *Leij* Albert van Panhuis, Santander.

LYNN 9 Mei, *Janknecht* Alph. v. Zeevaart, v. Gron. n. Newc.

Bij PILLAU 10 Mei, *de Winter* Margaretha, Hamburg.

LIBAU 2 Mei, *Zwieting* Petrus Horreus, Rugenwalde.

BOLDERAA 3 Mei, *Kuiper* Annegina Elsing, Kopenhagen; — 4 *Coerkamp* Gebroeders Coerkamp, Ystad; — 5 *Nieveen* Jacoba Cathar., Stettin; *Prak* Rensina, Ystad; *Harding* Alida, Newc.; *Mulder* Hendrik en Ubbo, Koningsb.; — 6 *Koster* Margaretha en *de Jonge* Ettiena, Lubek.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Mei, *de Jong* Staatsraad Baud en 11 *Haagsma* Doctrina et Amicitia, Bat.; *Ingerman* Regina, Newc.; — 12 *Crap* Hellingman Agnetha, China; *Schuring* Stad Edam, Palermo; *Zijlenga* Agatha en *Woltheker* Elisabeth Ruudi, Petersburg; *Visser* Zaanstroom, Rugenwalde; — 13 *Molenaar* Neptunus, Curacao.

TEXEL 12 Mei, *Hansen* Aeolus, Genua; v. d. *Woude* de Vrouw Dieuwke, Londen; *Corporaal* Vr. Martha, Riga.

HELVOET 12 Mei, *Surie* Almonde en *Petersen* Betty en Johanna, Newc.; *Kokkens* Generaal de Stuers, Hartlepool; *Lambach* de Gier en *Dijkstra* Drie Gezusters, Archangel; *Cort* Elisabeth Lollina, Oostzee.

BRIELLE 12 Mei, *Lantau* Catharina Maria, Engeland; *Kanninga* Drie Gebroeders Sikkens, Petersburg.

MAASSLUIS 12 Mei, van *Sluis* Gezina, Archangel.

GENUA 2 Mei, *Romijn* Maria, Antwerp.

LIVERPOOL 8 Mei, *Louise* Edouard, Gend.

HAMBURG 11 Mei, *Bakkers* Gezine, Hoogezand; *Folders* Weldaad, Harlingen; *Stevens* Jantina, Termunterzijl.

BREMERHAVEN 10 Mei, *Bakker* Margaretha, Noorwegen; — 11 v. d. *Wurf* Christina Wobbeina en *Sak* Welvaart, Hamburg.

PILLAU 8 Mei, *Forna* Frouke, Amst.; *Eilers* Anna Henriette, Nantes; *Leaning* Batruida, Engeland; *Goedkoop* Noordster, de Vries Hillechiene Annegina en *Riensma* 4 Gebroeders, Petersburg; *Bosninga* Wiea Gezina, Smit Freerk Jan, *Mellena* Herm. Hesselaar en *Broadner* Argo, de Oostzee; — 9 *de Jonge* Houthandel, Antwerpen; *Feijes* Jonge Klaas, Rott.; — 10 *de Wal* Polina, Amst.

In lading.

HAVANA 11 April, *Pot* Broedertrouw, Londen.

GRONINGEN, 15 Mei. Gisteren is van hier vertrokken het nieuw-gebouwde schoonschip de *Zeven Sterren*, kapit. R. Rukack, v. Rotterdam, met ballast n. Archangel.

ZOUTKAMP, 14 Mei. Zeilklar *Lupkes*, Vrije Handel, Archangel.

HARLINGEN, 12 Mei. Binnengekomen 6 Mei, *Schap* Jan Jacob, Liverpool; — 8 *Dijkstra* Geertuida, Hamburg; — 10 *Rubing* Magdalena, 11 *Brouwer* Anje en 12 *Holstein* Vriendschap, Dantzig.

Vertrokken 6 Mei, de *Boer* Twee Gebroeders, Newc.; *Pothuis* Thea, Smit Johannes en de *Groot* Drie Gezusters, Noorwegen; *Mulder* Drie Gezusters, Denemarken; — 7 *Zwart* West-Friesland, Londen.

OOSTMAHORN, 14 Mei. Ter reede gearriveerd 12 Mei, *Salomidas* de Vr. Hillegina, v. Emden, *Bartels* Gezina, v. Hamb. en 14 *Kramer* Annette Catalina, v. Newc., allen n. Gron.

Vertrokken 11 Mei, *Reijer* Jacobus Begemann, n. Hull, 12 *Pekelder* Heidewiga Regina, n. Stockton, de *Winter* Catharina, n. Lond. en v. d. *Woude* Annegina, n. Arch., allen v. Gron.; — 14 *Stuifje* Joghchemina, n. Jutland en *Roozeboom* de Eendragt, n. Carolinerzijl, beide v. Amst.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Soud gepasseerd zijn.

9 Mei. v. d. *Wijk*, Annegina, v. Antw. n. Pillau, n. stukgoed.

Boer, Jan v. Harwegen, v. Vlaard. n. Christinest., n. zout.

Weber, Elisabeth Maria, v. Dantzig n. Harl., n. hout.

10 — *Bakker*, Thetis, v. Antw. n. Petersburg, n. boomwol.

Goedskuard, Maria Elisabeth, v. Vlaard. n. Christinestad.

Koster, Argo, v. Hamburg n. Stockholm, n. stukgoed.

Bakker, Arentina Jacoba, v. Dundee n. Riga, n. steenk.

Eilers, Anna Henriette, v. Koningsb. n. Nantes, n. hout.

v. d. *Stout*, Wilhelmina, v. Rott. n. Kopenhagen, n. zwavel.

De wind den 9 Mei O.; den 10den O., O.Z.O.; den 11den O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Mei, *Venstra* Schoon Verbond, Bat.; *Schoon* 2 Gezusters, Hjerling; — 14 *Stenger* Gezina Margrietha, Nijekobing.

TEXEL 13 Mei, *Franken* Janna Adriana, Sur.; *Visser* de Vrouw Jannetje, Oosterris; — 14 *Olle* Triton, Bat.; *Schellens* Lorely, Newyork.

VLE 11 Mei, *Brouwer* Anje, Dantzig; *Wijbus* Vriend., Gothenb.

LONDEN 12 Mei, de *Jonge* Frouwina Elisabeth, Koningsb.; *Jager* Margr. Antina, Rostock; *Banting* Margina, Mittelfahrt; van *Laten* Annegina, Brevig.

Bij DUNGENESS 10 Mei, *Pesant* Riederkerk, v. Rott. n. Curdifi.

Bij Goudstaart 2 Mei, *Beck* Phoebe, v. Amst. n. Bat.

PLYMOUTH 10 Mei, *Jansen* Factory, v. Bat. n. Amst.

PORTSMOUTH 10 Mei, *Nolte* Batavier en 11 *Kuvert* Vasco de Gama, Callao.

FALMOUTH 12 Mei, *Scherphier* Argo, v. Bahia n. Amst.; *Dekker* Henriette Louise, v. Amst. n. Konst.

HULL 9 Mei, *Meijer* Margaretha, Zwolle.

NORTH SHIELDS 10 Mei, de *Boer* Twee Broeders, Harl.

QUEENSTOWN 9 Mei, e. *Ommeren* Minerva, Alexandria.

LISSABON 28 April, *Karvins* Landman, Newc.; — 29 den *Breems* Vereeniging en v. d. *Borden* Vischerij en Handel, Vlaard.

GALATZ 21 April, *Visser* Willem Fredrik, Konst.

IBRAIL 16 April, *Medendorp* Johanna, *Wiers* Agnes en 17 de *Lang* Westerkwartier.

MEMEL 9 Mei, *Stuitvoet* Annegina, Harmina, Greenaae.

AMSTERDAM 13 Mei, *Menzis* Maria, Venetie; *Antusch* Louisa, Livorno; *de Jonge* Elisabeth, Stettin; *Janninga* de Trekvogel, Stockholm; — 14 *Smit* Annegina Gesina, Venetie; *Colle* Jonge Pieter, Koningsbergen.

Vertrokken.

TEXEL 13 Mei, *Gruppelaar* Hillechiene, Napels, is op de reede teruggekomen; de *Boer* Aurora, Petersburg.

VLE 13 Mei, de *Groot* Georg, de *Weerd* Groot Lankum, *Hoeksma* Corn. Wilhelms. *Mulder* Abina Agatha, *Landerveer* Zeevaart, *Doewes* Harmonie, Petersburg; *Regtdoorzee* Dina Elizabeth, Riga; *Engelsman* Christina, Koningsb.

ANTWERPEN 13 Mei, *Homveld* Geertuida, Gloucester.

PORTLAND 10 Mei, *Muller* Zwarte Zwaan, v. Bat. n. Rott.

PLYMOUTH 9 Mei, *Engelsman* Gezust. Boll, v. Liverp. n. Petersburg.

GALATZ 17 April, *Valom* Zorg en Vlijt, Syra.

IBRAIL 21 April, *Diggelaar* Janus, Falm.

DANTZIG 8 Mei, *Mugge* Vr. Martha, Jemgum; *Heins* Domina, Brem.; — 9 *Schuur* Agatha, Harl.; *Brakke* Jr. Neerl. Welvaren, Delfz.; *Bontekoe* Vr. Geert., *Elsbeth*; *Gnodde* Sophia en *Lukken* Margr. Wilhelm., Brem.; *Hoekstra* Anna en *Keddes* Trientje, Oldenb.; *Spiegelberg* Julius, Paimboeuf; — 10 *Glim* Willemtena, Brem.; — 12 *Vos* Jantina, Amst.

Zeilklar.

LONDEN 10 Mei, *Karst* Lambertha, *Roogjes* Maria Beerta, *Visser* Cath. Herm., Petersburg.

NEWCASTLE 10 Mei, *Orsel* Jantina Corn. en *Ringeling* Hilkea, Petersburg; *Hazeuinkel* Veendam, Riga; *Panjer* Gezina, Lubek.

RAMSGATE, 11 Mei. Het schip *Eendragt*, kapit. *Schuitema*, van Newcastle naar Porto, is alhier lek binnengelopen.

220de STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 9059 f 2500; nos. 15654 en 9522 ieder f 1250; nos. 12278 en 8309 ieder f 1000; nos. 19891 en 9832 ieder f 400; nos. 16626, 15158, 13493, 7427 en 7371 ieder f 200; nos. 959, 962, 6686, 7322, 7835, 8688, 9803, 10000 en 15047 ieder f 100.

2de Lijst. No. 16846 f 25,000; no. 13455 f 5000; no. 1913, 12288, 12679, 14749 en 16930 ieder f 1000; no. 3003, 4396, 6107, 16667, 16871, 17226, 17271 en 18377 ieder f 400; no. 55, 14693, 17243, 19591 en 19639 ieder f 200; no. 3561, 4354, 4501, 13704 en 19329 ieder f 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 9den tot en met den 15den Mei 1856 zijn te Groningen geboren 11 zoons en 10 dochters; gehuwd 10 paren; overleden 8 ouden en 8 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 13 Mei. Tarwe: 161 $\frac{1}{2}$ Hoogl. Kleefsch f 450; 162 a 163 $\frac{1}{2}$ bovenl. Ris f 435 a f 445. Rogge: 150 $\frac{1}{2}$ Amerik. f 312 a f 315; 147 $\frac{1}{2}$ dito f 300; 143 $\frac{1}{2}$ Zweedsche f 290; 143 $\frac{1}{2}$ Stokholmer f 293; Hoist. Boekweit f 264.

SCHIEDAM, 13 Mei. Moutwijn f 20.50; Jenever f 26; Amst. Proef f 27.25.

AMSTERDAM, 14 Mei. Heden verkocht van Tarwe: 127 $\frac{1}{2}$ o. wibh. Pools. f 580, f 585; 126 $\frac{1}{2}$ o. b. dito f 565; 125 $\frac{1}{2}$ ger. dito f 506; 128 $\frac{1}{2}$ o. en n. b. dito f 550; 129 $\frac{1}{2}$ Nassaud. f 425; 132 $\frac{1}{2}$ Bovenl. Ris f 450; 129, 130 $\frac{1}{2}$ n. Gelders. f 412, f 418; 129 $\frac{1}{2}$ Ibraila f 332 bij partij. Van Rogge: 124 $\frac{1}{2}$ o. Pruis. f 330; 123 $\frac{1}{2}$ Amerik. f 310; 115, 117 $\frac{1}{2}$ n. Inl. f 272, f 282.

LONDEN, 12 Mei. Puiké inl. Tarwe ging heden tot de prijzen van 1.1. Maandag geredelijk van de hand; mindere kwal. waren verlaten. In vreemde bepaalde de omzet zich

SALON DES VARIÉTÉS

van J. E. DUPORT,

to Amsterdam,
staande de wélinggerichte SCHEUWBOURGENT
op de Grootte Markt, naast het Stadhuis.
op VRIJDAG den 18den Mei 1856:

Ik trouw niet!

Blijspel in 3 Bedrijven, naar het Hoogduitsch.

NA HETZELVE:

DE LIJFEIGENE,

OF DE NIJNWERKERS VAN TROGOLEFF,
Drama met Zang in 3 Bedrijven, naar het Fransch.
Aanvang te 8 uur.

KOFFIJHUIS DE DANIEL.

Gedurende de KERST
Soirees-Musicales,
door het THEATRE - GENIE
SCHAP, bestaande uit 5 Heeren en 4
Dames, onder directie van den Heer H. P. MANGES.

HUWELIJKS-, GEBORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

JOHANNES MESDAG,

van Groningen,

en
JULIANA AGATHA MESDAG.

Bolsward, 11 Mei 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

JOHAN DE GRIENT DREUX,

Predikant te Ommelandervijk, c.a.,

met
CATHARINA PETRONELLA FEENSTRA,

van Boetum.

Mernaldum, 13 Mei 1856.

Eenige algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. J. V. C. WICHERS

met

E. RUARDI TRESLING.

Scharmer, 13 Mei 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Groningen, den 14den Mei 1856:

A. D. LAM, van Loozwarden,

met

FENNA BRESTERS, van Groningen.

Familie en Bekenden gelieven deze als eenige en algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden beviel voorspoedig van een walgenschap
DOCHTER E. F. M. DE GEUS, geliefde Echtgenoot van
L. H. W. KOSTER HENKE,
Pred.

Gent, 12 Mei 1856.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een walgenschap
ZON L. HASELHOFF-LAM.
Dokum, 12 Mei 1856.

*** Heden beviel van een DOCHTER GRISTJE VAN
GIFFEN, geliefde Echtgenoot van
A. ARKEMA.

Groningen, 13 Mei 1856.

*** WILDM, 7 Mei 1856. Heden morgen ontliep
nacht en kalm, in den gesegeenden ouderdom van 82 jaren
en ruim 4 maanden, onze teerbeminde Moeder JANKE
BIDERICA CLOECK, Wed. wijlen den Welcerv. Zoon Gel.
Heer W. BEEKHUIS, laatst Predikant te Garip c. a.
Th. BEEKHUIS.

Namens het Stal gehuwde Kinderen.

*** Heden morgen ontliep, na een kortstondig doch
smartelijk lijden, mijne dierbare Echtgenoot, ELIZABETH
JONAS HAZENHOEK, na een gelukkige echtvereeniging
van 64 jaar, mij nalatende 6 Kinderen, waarvan vier uit
een vroeger huwelijk met wijlen J. D. RUSTIUS, terwijl
2 Kinderen uit dien echt haar naar de eeuwigheid waren
voorgegaan. De Hemelsche Vader sterke mij, hare hoog-
gejaarde Moeder en al de haren, om het bittere verlies
met onderwerping te dragen.

Schildwolde, 10 Mei 1856.

C. T. MELIER,

Landbouwer te Schildwolde.

*** Na een langdurige ziekte en spoedig toegenomen
verval van levenskrachten, overleed heden nog onverwacht
te Middelstum, de HoogWelgeboren Heer Jhr. Mr. E. J. Baron
LEWE VAN MIDDELSTUM, Kamerheer van Z. M. in
buitengewone dienst, Ridder der Orde van den Nederlandschen
Lewen en oud-Betaalmaster te Middelstum.

Middelstum, 11 Mei 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Heden bezweek, na een kortstondige ziekte, ons
op een na jongste Zoonje, GERRIET JAKOBS DOST, in
den ouderdom van negen jaren en negen maanden.

Zoutkamp, 11 Mei 1856.

J. R. DOST.

GEZIEN MENHOLS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons hartelijk geliefd, op een na jongste
DOCHTERTJE, slechts 7½ jaar oud.

Groningen, 13 Mei 1856.

J. B. MEDDENS.

A. A. C. MEDDENS,

geb. COOPS.

*** Door de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA,
te Groningen, wordt met het beste succes gede-
biteerd:

Kinderwerkjes.

I. J. J. A. GOEVERNEUR, Nieuwe Fabelen
en Versjes voor Kinderen. Met 21 plaatjes.
Prijs f 0-90.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1-20.

II. J. J. A. GOEVERNEUR en H. ILPZEMA
VINKERS, Lust en Leerling; Fabelen, Spreekjes
en Vertelsels, voor Hollandse Jeugd en Meisjes. Met
6 plaatjes. Prijs f 0-80.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1-00.

III. J. J. A. GOEVERNEUR, De oude Koffer,
of een Boek is een groote Schat. Kleine Ver-
halen voor jonge Kinderen, eens vreemde Dame naverteld.
Met 14 Plaatjes. Prijs f 0-80.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1-00.

IV. A. G. BRUINSE, Vertellingen uit de Ge-
schiedenis des Ouden Testaments. Vrij
naar het Engelsch van Miss LAWRENCE. Met 15 plaat-
jes. Prijs f 1-20.

V. Vertellingen uit de Ge-
schiedenis des Nieuwen Testaments. Naar
delfde. Met 8 plaatjes. Prijs f 1-20.

VI. H. ILPZEMA VINKERS, Bijmen voor de
Kinderkamer. Met 8 plaatjes. Prijs f 0-80.

IDEM met gekleurde plaatjes f 1-00.

Aanbesteding.

De DIRECTIE van het TERMUNTER-RIJVEST
is voornemens publiek aan te BESTEDEN, de volgende
WERKEN:

I. Een Onderhoudsbestek van de RIJ-
VESTERWERKEN gelegen in het
Weld-Oldambt, eerste gedeelte.

- II. Een Onderhoudsbestek van de RIJ-
VESTERWERKEN gelegen in het
Weld-Oldambt, tweede gedeelte.
- III. Een Bestek van het UITGRAVEN en
BAGGEREN van de Compere en VER-
BREKING van het Stijldiep van het
Pastorijland te Nieuwolda.
- IV. Een Onderhoudsbestek van de RIJ-
VESTERWERKEN, HAVENWERKEN,
KADEN, enz., gelegen in het Klei-
oldambt.
- V. Een Bestek van het maken van een
paar Nieuwe ERDEUREN in de Ter-
munterrijl, benevens van een Nieuwen
RIJVEL.

De aanwijzing van het Werk sub II en III hebbende
op den dag van Aanbesteding, des morgens te 9 uur.

De BESTEKKEN zullen ter lezing liggen van af heden
in het GEMEENTEHUIS te Termunterrijl, en te Nieuwolda
bij den Architect B. CREMER.

De Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrij-
ving.

De INSCHRIJVINGS-BIJZETJEN, ingerigt ingevolge de
wijze van Aanbesteding, in de Bestekken omschreven, zullen
vóór des morgens tien uur van den dag der Aanbesteding
vraachtvrij ten Huize van Aanbesteding moeten worden bezorgd.

Dese Aanbesteding zal plaats hebben te Nieuwolda, ten
Huize van den Opsigter B. CREMER, op DONDERDAG
den 22sten Mei 1856, des voormiddags te elf uur.

Namens de Directie voornoemd:

Mr. E. H. STHEEMAN.

AANBESTEDING,

tot het BOUWEN van een LOGEMENTS-
GEBOUW met CONCERTZAAL en STAL-
LING te WINSCHOTEN, waarvan de Bestekken
sullen ter lezing liggen van af den 10den Mei tot en met
den 20den Junij e.k. in de Logementen: te Winschoten
bij Mevrouw M. M. WISEMANN; te Loozwarden bij den
Heer C. WITTEVEEN, en te Groningen bij den Heer
UITHOF, aan de Grootte Markt; en de Teekeningen ter
insage van af den 10den tot en met den 25ten Mei e.k.
te Winschoten bij Mevrouw WISEMANN, en de overige
dagen bij den Heer UITHOF te Groningen. De INSCHRIJ-
VINGSBIJZETJEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaar-
den van het Bestek, moeten franco ingeleverd worden aan
het adres van den Heer B. HATZEMA VIEFOR, Notaris
te Winschoten, en den Heer J. MARIS, Architect te Gronin-
gen; kunnende bij laatstgenoemde DAGELIJKS, van af 12
tot 2 uur, de noodige inlichtingen verkregen worden.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS
van het SCHARMER-RIJVEST
denken op Woensdag den 21sten
deser de SCHEUWING te doen
over den REITDIERSDIJK en PINDA-
MEN, ingevolge de Publicatie, daarvoor aangelegd ter
plaatse waar zulke gebruikelijk is.

Groningen, 9 Mei 1856.

Namens deselve,

De Secretaris:

R. P. CLEVERINGA, J.z.

VEEMARKT TE SCHEEMDA.

BURGEMEESTER en WETHOU-
DERS van de Gemeente SCHEEM-
DA brengen ter kennis:
1) dat, in gevolge Raadsbesluit
van den 19den Julij 1856, goedgekeurd bij Kon. besluit
van den 1sten November daaraanvolgende, ter gelegenheid
der JAARMARKTEN alhier, geheven zullen worden
de navolgende PLATSGELDEN:

Voor een Koebest...	0.10.
» Kalf, Schaa, Lam of Geit...	0.05.
» Varken of Big...	0.05.
» Wagen met Varkens en Biggen...	0.15.
» Paard, Veulen, Ezel...	0.10.
» Merrie met Veulen...	0.15.
» Overdekte Kraam...	0.20.
» Open Tafel of Stalletje...	0.10.
» Tent waarin vertooningen worden gegeven...	0.50.
» Wagen of Kar met Bollen...	0.25.

2) dat op de VOORJAARSMARKT, op Woens-
dag den 21sten Mei e.k., geen Vee sal worden
toegelaten, dan voornamelijk van een behoorlijk GEZOND-
HEIDS-CERTIFICAAT, en
3) dat alle SPELEN om GELD of GELDSWAARDE
ten strengste sullen worden geweerd.

Scheemda, 14 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

K. W. SIJPKENS, Burgemeester.

E. D. RAMAN, Secretaris.

*** Ten overstaan van Mr. J. M. GEERTSEMA,
Notaris te Groningen, zal, op MAANDAG den 20sten
Mei e.k., des avonds te zeven uur, ten Huize van den
Kastelein BEEKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen,
publiek worden verkocht:

Het Kopervast gekoepd SCHOONER-
BRIKSHIP JOHANNES-
RIET, met al deszelfs OPGOED
en TOEBEHOREN, in het jaar 1853
nieuw uitgehaald, gevoerd door Kapitein
B. H. BOER, zoo als het thans is liggende
te Amsterdam.

Nadere informatiën te bekomen bij de
Heeren HOLMAN en SCHUURMAN, Car-
gadoors te Amsterdam, en bij den Notaris
J. H. GEERTSEMA, C.z.

MORGEN, ZATURDAG,

des namiddags van 2-5 uur, te be-
sien, de GOEDEREN, welke
MAANDAG den 19den Mei 1856, des
namiddags te 3 uur, vóór de HERBERG
WINSUM en OBERGUM, voor de Boteringepoort alhier,
publiek sullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. M. DE MEUNICH, Notaris te Grijpskerk,
gedenkt, ten verzoeken van TIETE L. VERSOL, Wagen-
maker te Saazum, op WOENSDAG den 21sten Mei 1856,
des morgens te 10 uur, ten Huize van den Kastelein J. J.
EMMELKAMP, te Saazum, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 1, en
SCHUURTE, met deszelve ERP,
sijnde een STELMAKERIJ
en KUIPERIJ, te Saazum;
jaarlijkse Grondpacht f 1-50.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.
Mei 1856.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
4	759.69	760.06	760.36	4.5	5.1	3.4	0.81	0.78	0.91	N.W.	N.W.	N.W.	betrokken.	bewolkt.	betrokken.
5	760.04	760.74	761.86	5.1	6.1	4.7	0.91	0.92	0.90	N.W. & N.	N.O.	N.N.W.	„	regen.	„
6	761.02	760.60	768.33	6.0	9.1	5.8	0.86	0.71	0.89	N.O. & N.	N.W. & N.	N.O.	bewolkt.	bewolkt.	bewolkt.
7	762.62	749.58	749.71	6.3	10.1	7.2	0.86	0.71	0.91	N.O. & N.	N.O.	N.O. & N.	„	betrokken.	betrokken.
8	764.76	767.62	760.78	7.8	11.9	7.8	0.89	0.83	0.92	N.O. & N.	N.	N.	„	bewolkt.	wein. bew.
9	763.04	762.79	762.98	7.5	10.4	10.3	0.86	0.92	0.91	N.	N.O.	N.O.	betrokken.	betrokken.	„
10	761.96	760.34	768.68	10.2	17.0	13.0	0.88	0.78	0.86	N.N.O.	N.N.O.	N.N.O.	bewolkt.	bewolkt.	„

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

VERHUURING

BOELDAG.

Op VRIJDAG den 18sten Mei
1856, 's namiddags te 2 uur, sullen,
ten sterfhuize van MEKKE J. DE
VRIES, te Farnsum, publiek wor-
den verkocht: de door den ERFLATER nagelaten LE-
VENDE HAVE, HUISMEUBELN en verdere roerende
GOEDEREN.

Dienseldden dag, 's avonds te 6
uur, ten Huize van J. O. BRON-
SEMA, te Farnsum, Verhuuring van
des Erfaters VASTE GOEDE-
MEN, zijnde een HUIS en SCHUUR, met het ERF,
benevens nog 10 Bunders, 37 Roeden, 30 Ellen GROEN-
en BOUWLAND; in Perceelen, voor 3 of 6 jaren.

Mr. S. REIJNDERS, Notaris.

VERHUURD naar de PEPER-
STRAAT, op den hoek van den
Papegang, kort bij den Logementhouder
HEIKENS:

T. R. HAAN,

Commissionair in Gronen.

Groningen, 13 Mei 1856.

Bij G. Coppinga,

aan de Grootte Markt,

is op nieuw ontvallen: een groote sortering fijne GALAN-
TERIEN, als: ARTIKELEN in GOUD, ZILVER,
SCHILDPAD, IVOOR, PARELMOER, MAHONIEHOUT-
WERK, moderne VERLAK FRANSCH PORSELEIN,
halder KRISTAL, zijke PENDULES, dragelame LAMPEN
en vele GOEDEREN voor huishoudelijk gebruik,
alsmede HANDSCHOENEN, DASSEN, PARAPLUIJS,
ENZ.; waarmede bovengenoemde zich vriendelijk in de be-
gunstiging van het geëerde Publiek aanbeveelt.

NIJWE SORTERING SPIEGELS.
H. BRUGMANS,

voortaan in de Oosterstraat, D 4, berigt dat hij weder
ruim voorzien is in SPIEGELS met echt VER-
GULDE en MAH. LUSTEN, naar den laatste smaak,
en van de beste kwaliteit; beveelt zich bij voort-
durende in het leveren daarvan minzaam aan; alsmede in
het herstellen van OUDE GLAZEN en LIJSTEN.

H. J. ABELN,

Turflorenstraat, Lett. H no. 44, heeft de eer
het geëerde Publiek te berigten, dat hij zich
alhier als KLEERMAKER heeft gevestigd;
zich vleijende het vertrouwen zijner geëerde Be-
gunstigers zich waardig te kunnen maken, waartoe
seker eenige jaren werks in den vreemde (waar-
van de laatste tijd te Parijs) veel sullen medewerken; ver-
ders belovende dat een prompte en civiele bediening niet
zal ontbreken.

WEDW. VELDBRUGGE EN CO.,

Pekela en Groningen,

berigten aan hunne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij
hunnen WINKEL te Groningen hebben geopend
Westzijde aan de Grootte Markt, achter het
Stadhuis, lett. A, no. 224, en ruim voorzien zijn
van FRANSCH, DUTSCH en ENGLISCH
KRAMERIJEN, GARNEN en LINTEN, MO-
DEARTIKELEN, ENZ., in 't groot en klein;
belovende een prompte en civiele bediening.

A. J. POORTMAN,

staande de tweede WAFELMAAK bij de Koren-
beurs alhier, beveelt zich vriendelijk aan in het Ma-
ken van beste WAFELN. Versoekt gunst en
rekommandatie.

De beroemde driejarige OS,

bij den Heer HEKKEMA te Schouwerij getoest,
welke al het buitengewone Vee, hetwelk hier
sedert jaren is tentoongesteld en geslagt, over-
treft, zal HEDEN voor het Publiek LEVEN-
DE te besien zijn en MORGEN, ZATURDAG AVOND,
bij den Vleeschhouwer E. J. SCHAAPE, in de Brug-
straat, worden GESLAGT, en ZONDAG aan den Balk voor
de geëerde Liefhebbers en Begunstigers te besien zijn.

De ondergetekende, NOTARIS te Uitho-
um, verlangt ten allerspoedigste
EENEN KLEER-
voornamelijk van GOEDE GETUIGSCHRIJFTEN en een
VLUIGE en NETTE HAND SCHRIJVENDE; — bij
voortreure iemand die met de Notariële werkzaamheden be-
kend is.

Mr. A. H. WERUMEUS BUNING.

Men verlangt, zoo spoedig mogelijk,
voor een JONGELING, MOET
INWOONING en eenig ONDERRIGT
in de FRANSCH en HOOG-
DUTSCH TALEN, alsmede HUISSELJKE VER-
KEER, bij een' PREDIKANT ten PLATTEN LANDE.
Hierop reflecterenden gelieven zich, met franko opgave hun-
ner Condiitiën, te adresseren onder letters P Z aan het
BUREAU deser COURANT.

*** Er worden twee KLEERMAKERS-
KNECHTEN gevraagd bij P. M. FIJNSE,
Kleermaker in de O. Ebbingstraat, lett. B no. 157.

ER WORDT GEVRAAGD:

EEN BAKKERS-LEERLING.

Te bevragen bij

T. OOSTENGA,

Broodbakker in de Oude Boteringstraat.